

Poznań, 21 lutego 2025 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.53.2024.3.8

Pani
Barbara Nowaczewska
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej

ul. Kcyńska 48
62-100 Wągrowiec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	Kontrola w trybie zwykłym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49), zwanej dalej „ustawą”, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., poz. 1720 z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem” i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477). Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą. Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.
Jednostka kontrolowana	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza, z siedzibą pod adresem: ul. Kcyńska 48, 62-100 Wągrowiec, w dalszej części dokumentu określana także w skrócie: „Placówka”, „POW” lub „Jednostką”.
Kontroler/ Kontrolerzy	Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie: - Katarzyna Brzóska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu inspektorów, - Edyta Kita – starszy specjalista, jako kierownik zespołu inspektorów. Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Czynności kontrolne w siedzibie Placówki przeprowadzone były w dniach: 12 grudnia 2024 r. oraz 7 stycznia 2025 r.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Barbara Nowaczewska, Dyrektor Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej.

(akta kontroli: str. 1-14)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia oraz przeprowadzono rozmowę z Dyrektorem Placówki, Panią Barbarą Nowaczewską,
- przeprowadzono analizę indywidualnej dokumentacji 4 wychowanków,
- przeprowadzono analizę dokumentacji 2 wychowanków, związaną z procesem ich usamodzielnienia,
- przeprowadzono rozmowy z wychowankami Placówki oznaczonych symbolami: „A”, „B”, „C”, „D”, „E”, „F” i „G”,
- przeprowadzono analizę kwalifikacji kadry Placówki,
- przeprowadzono oględziny Placówki.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Placówki zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i działania naruszające przepisy, działalność Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej oceniono **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza jest publiczną Placówką, prowadzoną przez Powiat Wągrowiecki. Jednostka funkcjonuje na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 11 lutego 2008 r., znak: PS.II-4.90115-1/07, zmienionej decyzją z dnia 12 kwietnia 2010 r., znak: PS-II-5.90115-1/10, decyzją z dnia 31 października 2012 r., znak: PS.9423.4.10.2012.5, oraz decyzją z dnia 10 listopada 2021 r., znak: PS-III.9423.11.2021.5, w sprawie wydania zezwolenia na czas nieokreślony na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej łączącej zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego pod nazwą: Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza z siedzibą pod adresem: ul. Kcyńska 48, 62-100 Wągrowiec, z liczbą 10 miejsc socjalizacyjnych i 4 miejsc interwencyjnych.

Placówka funkcjonuje w oparciu o statut Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej nadany przez Radę Powiatu Wągrowieckiego. Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania

Placówki określa Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej. Analiza dokumentów wykazała, że ich treść jest **zgodna z ww. ustawą i ww. rozporządzeniem**.

(akta kontroli: str. 15-40)

Standardy opieki i wychowania oraz zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowanie jego praw

1. Oględziny obiektu

Podczas kontroli dokonano oględzin obiektu Placówki. W trakcie czynności kontrolnych sporządzono „*Protokół oględzin*”, który został zaakceptowany i podpisany przez Dyrektora Placówki i stanowi załącznik do niniejszego wystąpienia. W badanym obszarze Placówka funkcjonuje **zgodnie z § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 41-44)

2. Kwalifikacje kadry

Dyrektorem Placówki jest Pani Barbara Nowaczewska. Pani Nowaczewska ma wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku pedagogika w specjalności resocjalizacja. Posiada wymagany ustawowo staż pracy w instytucjach zajmujących się pracą z dziećmi lub rodziną przed objęciem stanowiska dyrektora, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona, nie jest także obciążona obowiązkiem alimentacyjnym i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Dyrektor okazał zaświadczenie lekarskie, potwierdzające zdolność do kierowania Placówką, ważne do 30 kwietnia 2027 r. oraz wydruk potwierdzający, że nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Dyrektor została zweryfikowana w ww. rejestrze przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu 17 maja 2024 r., a zatem nie przez pracodawcę, którym dla Dyrektora jest Starosta. Kwalifikacje Dyrektora są zatem **niezgodne z art. 7b ust. 2 pkt 4 ww. ustawy w zw. z art. 22 ust. 2 ww. ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw**.

(akta kontroli: str. 45-51)

W trakcie kontroli sprawdzono również kwalifikacje kadry merytorycznej zatrudnionej w Placówce. Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą zatrudnionych było 6 wychowawców (5 w pełnym wymiarze godzin, 1 na 1/2 etatu), 1 psycholog, 1 pedagog, oraz 2 opiekunki dziecięce. Każda z ww. osób ma wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku i posiada aktualne badania lekarskie, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona, nie ponosi obowiązku alimentacyjnego i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Wszyscy pracownicy zostali zweryfikowani w terminie do 31 lipca 2023 r. Powyższe potwierdzono podczas

ogłędzin dokumentacji kadrowej, z których sporządzono protokół, zaakceptowany i podpisany przez s. Dyrektor.

Zatem kwalifikacje kadry merytorycznej są **zgodne z art. 98 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 5 oraz ust. 3 ww. ustawy w zw. z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 2140).**

(akta kontroli: str. 52-96)

Podczas kontroli ustalono, że Placówka w okresie objętym kontrolą nie korzystała z pomocy wolontariuszy. Dyrektor złożył oświadczenie potwierdzające powyższe.

(akta kontroli: str. 97)

3. Wychowankowie umieszczeni w Placówce

Z analizy dokumentacji Placówki wynika, że w trakcie czynności kontrolnych w Jednostce przebywało 17 wychowanków (w tym 1 wychowanek przebywał w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, 1 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym).

Wychowankowie pochodzą z następujących powiatów:

- z powiatu szamotulskiego – 9 wychowanków,
- z powiatu międzychodzkiego – 2 wychowanków,
- z powiatu poznańskiego choszczeńskiego – 2 wychowanków,
- z powiatu strzelecko- drezdeńskiego – 1 wychowanek,
- dzieci ukraińskie ze statusem UKR - 3 wychowanków, za zgodą Wojewody Wielkopolskiego, znak: PS-III.9421.131.2023.4.

(akta kontroli: str. 98-110)

Czynności kontrolne wykazały, że do Placówki w okresie objętym kontrolą przyjęto jedno dziecko poniżej 10 roku życia, jednakże przemawiała za tym szczególna przesłanka, jaką było łączenie ze starszym rodzeństwem, zatem w tym zakresie POW działała **zgodnie z art. 95 ust. 1 i 2 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 98-105)

W Placówce prowadzona jest ewidencja wychowanków, która zawiera wszystkie wymagane informacje, **zgodnie z § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli: str. 106-110)

W trakcie kontroli przedstawiono 6 przykładowych miesięcznych rozkładów godzin pracy wychowawców i 2 opiekunek dziecięcych (za okresy: od 1 do 31 stycznia 2023 r., od 1 do 30 kwietnia 2023 r., od 1 do 31 lipca 2023 r., od 1 do 31 grudnia 2023 r., od 1 do 28 lutego 2024 r. oraz od 1 do 30 kwietnia 2024 r.). Wychowawcy pełnili dyżuryienne w zróżnicowanych godzinach, tj. dyżuryienne 12-godzinne (od 6.00 do 18.00) lubienne poniżej 12 godzin (np. od 14.00 do 22.00, od 6.00 do 14.00, od 10.00 do 18.00 i inne) oraz dyżury nocne, trwające od godziny 18.00 do 6.00. Opiekunki dziecięce pracowały zazwyczaj na dwie zmiany

od 6.00-14.00 i od 14.00-22.00 Zdarzały się dyżury w godzinach 10.00-18.00. Osoby te zapewniały opiekę nad dziećmi od poniedziałku do piątku, a czasami również w soboty lub niedziele. Analiza ww. miesięcznych harmonogramów za wymienione wyżej okresy wykazała, że na dyżurze planowana jest zawsze obsada co najmniej jednego wychowawcy w każdym z ww. przedziałów czasowych. Powyższe było **zgodne z § 10 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 111-116)

Podczas kontroli inspektorzy poprosili o przedstawienie dokumentacji związanej z rejestrowaniem obchodów nocnych. Dyrektor Placówki przedstawiła wszystkie zeszyty obchodów nocnych za okres od 1 stycznia 2023 r. do pierwszego dnia kontroli, tj. 12 grudnia 2024 r. Analiza dokumentacji pozwoliła wykazać, że w POW obchody nocne dokonywane były trzykrotnie, co zostało każdorazowo poświadczone podpisem wychowawcy. W badanym obszarze Placówka działała zatem **zgodnie z § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 117-139)

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w Placówce wychowawca kieruje procesem wychowawczym ma nie więcej niż 5 dzieci, co było **zgodne z § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 98-105)

4. Zapewnienie zaspokojenia potrzeb wychowanków

W trakcie kontroli, tj. 7 stycznia 2025 r. zostały przeprowadzone z dziećmi „A”, „B”, „C”, „D”, „E”, „F” oraz „G” indywidualne rozmowy, z których sporządzono zapisy. Podczas rozmów każde z dzieci zostało zapytane o sposób zapewniania przez Placówkę potrzeb wymienionych w § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia:

(akta kontroli: str. 140-157)

1) *wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia* – jak poinformował Dyrektor: *«Nasza Placówka zapewnia wszystkim podopiecznym odpowiednie warunki żywieniowe, w pełni dostosowane do ich indywidualnych potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych, czy stanu zdrowia (...) Jadłospisy są przygotowywane zgodnie z aktualną wiedzą z zakresu dietetyki i zaleceń zdrowotnych (...)»*. Potwierdzili to wychowankowie w rozmowach. Poinformowali także, że jedzenie im smakuje, a ilość jest wystarczająca. W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli: str. 140-159, 170-185)

2) *dostępu do opieki zdrowotnej* – podczas czynności kontrolnych ustalono, że na bieżąco dzieci mają kontakt z lekarzem rodzinnym. W okresie objętym kontrolą dzieci skorzystały z pomocy następujących specjalistów: dermatolog, kardiolog, laryngolog, okulista, ortodonta, seksuolog, stomatolog oraz psychiatra. Swobodny dostęp do opieki

zdrowotnej podkreślili wszyscy wychowankowie w rozmowach. Zatem w badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 140-157, 159-160)

- 3) *zaopatrzenia w produkty lecznicze* – podczas kontroli stwierdzono, że wychowankowie mają zapewnione leki, zarówno te zapisane przez lekarza, jak i doraźnie i profilaktyczne w razie potrzeby. Jak podał Dyrektor: *„Każde dziecko przebywające pod naszą opieką ma zagwarantowane wsparcie w zakresie zaopatrzenia w leki, zarówno w ramach leczenia przewlekłego, jak i w sytuacjach nagłych (...)”*. Powyższe ustalenia potwierdzili wszyscy wychowankowie w rozmowach. Także oględziny wykazały, że leki przechowywane są w szafce zamykanej na klucz, do którego dostęp mają wychowawcy Placówki. Biorąc powyższe pod uwagę, w badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 140-157, 160)

- 4) *zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka – do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* – jak podał Dyrektor: *„W sytuacjach, gdy dziecko wymaga stosowania specjalistycznych produktów żywieniowych, takich jak preparaty dla dzieci z alergiami pokarmowymi (...), Placówka zapewnia dostęp do takich środków zgodnie z zaleceniami lekarzy i dietetyków. Na takiej diecie jest aktualnie „D”, który jest zaopatrywany w produkty bez laktozy”*. Jednocześnie Dyrektor poinformował, że Placówka zaopatruje wychowanków w sprzęt rehabilitacyjny, wkładki ortopedyczne oraz inne wyroby medyczne. Powyższe zostało potwierdzone podczas rozmów z wychowankami. W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 140-157, 160-161)

- 5) *dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka* – Dyrektor poinformował, że Placówka zapewnia wychowankom dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych oraz rewalidacyjnych. Zajęcia rewalidacyjne są skierowane dla dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i są one realizowane zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach.

Wychowankowie potwierdzili dostęp do zajęć zarówno na terenie Placówki, jak i poza nią. W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 140-157, 161-164)

- 6) *wyposażenia w:*

a) *odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb* – wychowankowie zgodnie stwierdzili, że są wyposażeni w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku,

- b) *zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego* – wychowankowie posiadają zabawki odpowiednie do ich wieku i potrzeb,
- c) *środki higieny osobistej* – wychowankowie posiadają niezbędne środki higieny, mają do nich stały dostęp.

Dyrektor Placówki ustosunkowała się do wyposażenia dzieci informując, że wychowankowie otrzymują wszystko zgodnie z potrzebami. Także oględziny wykazały wyposażenie dzieci w powyższe niezbędne artykuły. W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli: str. 140-157, 164)

- 7) *zaopatrzenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne* – ustalono, iż wychowankowie są wyposażeni w artykuły szkolne i podręczniki. W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli: str. 140-157, 164-165)

- 8) *kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5 roku życia, której wysokość, nie niższą niż 1% i nie wyższą niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala co miesiąc dyrektor placówki opiekuńczo - wychowawczej (...)* – zasady przyznawania kieszonkowego w okresie objętym kontrolą określały dwa Regulaminy Przyznawania Kieszonkowego: pierwszy regulamin obowiązywał do końca maja 2024 r., a drugi regulamin zaczął obowiązywać od 1 czerwca 2024 r. Zgodnie z pierwszym Regulaminem wychowankom powyżej 5 roku życia przysługiwało kieszonkowe, którego odbiór dzieci potwierdzały każdorazowo podpisem. W dokumencie przyjęto, niezgodną z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia, możliwość nie otrzymania kieszonkowego w przypadku zaistnienia m.in. takich przesłanek, jak:

- otrzymywanie innych świadczeń, w tym wynagrodzeń za pracę,
- przebywanie w Placówce krócej niż 1 miesiąc,
- nie realizowanie obowiązku szkolnego,
- kradzieży mienia Placówki lub mienia innych wychowanków.

Na zestawieniach kwot wypłat kieszonkowego za miesiące grudzień oraz lipiec 2023 r. przy 3 wychowankach odnotowano brak wypłaty kieszonkowego. W oświadczeniu Dyrektor podał, iż „*powyższy stan rzeczy miał miejsce z uwagi na rażące naruszenie regulaminu Placówki przez [wychowanków]*”. Pozbawianie dzieci minimalnej, wymaganej przepisami kwoty jest **niezgodne z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia**. Koniecznym jest zatem wypłacenie zaległych, niesłusznie i bez podstawy prawnej nie wypłaconych kwot kieszonkowego.

Obecnie obowiązujący Regulamin nie zawiera wyżej wskazanych zapisów dotyczących wyjątków, po zaistnieniu których nie wypłacano dzieciom kieszonkowego, dlatego też odstępuje się od wydania zalecenia pokontrolnego nakazującego zmianę treści Regulaminu kieszonkowego.

Wychowankowie w rozmowach podkreślili, iż otrzymując co miesiąc kwotę min. 50 zł, co potwierdzają załączone zestawienia kwot wypłat kieszonkowego.

(akta kontroli: str. 140-157, 165, 186-194)

9) *dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów* – ustalono, iż dzieci mają stały dostęp do produktów żywnościowych i napojów w kuchni. Dyrektor Placówki podał, iż Placówka zapewnia wszystkim podopiecznym całodobowy dostęp do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów, w sposób gwarantujący zabezpieczenie ich potrzeb żywieniowych.

Swobodny dostęp do produktów spożywczych i napojów potwierdzili wychowankowie w rozmowach. W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 9 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 140-157, 165-166)

10) *dostępu do nauki, która w zależności od potrzeb dzieci odbywa się:*

a) *w szkołach poza placówką opiekuńczo-wychowawczą (...)* – z przedłożonej dokumentacji wynika, że ośmioro wychowanków uczęszcza do szkoły podstawowej, sześcioro do szkół branżowych, dwoje do technikum oraz jeden do szkoły specjalnej. Wychowankowie w trakcie przeprowadzonych rozmów poinformowali, że mają dostęp do nauki,

b) *w systemie nauczania indywidualnego* – jak podał Dyrektor Placówki: „żaden z naszych wychowanków w okresie objętym kontrolą nie wymagał kształcenia w systemie nauczania indywidualnego”.

Wszystkie dzieci zobowiązane do realizacji obowiązku szkolnego, wypełniają go. Zatem w badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 140-157, 166-167, 195)

11) *pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych* – jak poinformował Dyrektor: „Kadra Placówki zapewnia wszystkim pomoc w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych, a także organizacji i udziału w zajęciach wyrównawczych, dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych”. Dzieci w rozmowach potwierdziły, że otrzymują pomoc w nauce i podczas odrabiania zadań domowych w zależności od ich indywidualnych potrzeb, w razie potrzeby mają też zapewnione zajęcia wyrównawcze. Zatem w badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 11 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli: str. 140-157, 167)

12) *uczestnictwa, w miarę możliwości, w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno – sportowych* – według oświadczenia Dyrektora – wychowankowie POW mają szansę rozwijać swoje pasje i zainteresowania poprzez udział w zajęciach organizowanych w Placówce, jak i poza nią. W okresie objętym kontrolą wychowankowie uczestniczyli m.in. w zajęciach kulinarnych, artystycznych, teatralnych, zajęciach sportowych (turystyka piesza i rowerowa, basen). Udział w zajęciach na terenie Placówki i poza nią potwierdzili wychowankowie. W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 12 ww. rozporządzenia;**

13) *opłaty za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka opiekuńczo-wychowawcza (...)* – Placówka pokrywa koszty pobytu wszystkich wychowanków przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii oraz specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym. W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 13 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli: str. 140-157, 168)

14) *pokrywania kosztów przejazdu do i miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką opiekuńczo – wychowawczą (...)* – jak podał Dyrektor: „Placówka pokrywa koszty przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu wychowanka poza placówką”. Potwierdzili to wychowankowie w rozmowach. W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 14 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 140-157, 168-169)

5. Dokumentacja wychowanków

Zespół inspektorów przeanalizował dokumentację prowadzoną przez Placówkę dla 4 wychowanków: „F”, „H”, „I” oraz „J”.

(akta kontroli: str. 199-432)

Na podstawie analizy dokumentów ustalono, że wychowankowie są przyjmowani do Placówki na podstawie skierowań wydanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu, co było **zgodne z § 2 ust. 1 rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 196-198)

Dokumentacja ww. dzieci zawierała diagnozy psychofizyczne sporządzone niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki, **zgodnie z § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia**. Pod diagnozami znajdują się podpisy psychologa i pedagoga POW, co było **zgodne z § 14 ust. 2 ww. rozporządzenia**. Diagnozy zawierają analizę mocnych i słabych stron dziecka, jego potrzeb w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej i społecznej, analizę relacji dziecka z osobami najbliższymi, co było **zgodne z § 14 ust. 3 pkt 1 i 3 ww. rozporządzenia**. We wszystkich diagnozach uwzględniono analizę przyczyn kryzysu w rodzinie oraz wpływ tego kryzysu na rozwój dziecka, co było **zgodne z § 14 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia**. We wszystkich diagnozach wychowanków uwzględniono analizę rozwoju dziecka, co było **zgodne z § 14 ust. 3 pkt 4 ww. rozporządzenia**.

W diagnozach wyartykułowano – odpowiednio do wieku dziecka, rozwoju i doświadczenia dziecka – zalecenia do realizacji codziennej pracy wychowawczej, w tym: ukierunkowanie na poprawę funkcjonowania społecznego dziecka, wsparcie w kryzysie i adaptacji, rozwiązywanie problemów szkolnych i korygowanie niepożądanych społecznie zachowań. W zaleceniach uwzględniono nawiązanie, utrzymanie relacji z rodziną dziecka i włączanie jej do pracy z dzieckiem. Działania Placówki w tym zakresie były **zgodne z § 14 ust. 4 pkt 3 ww.**

rozporządzenia. Analiza diagnoz psychofizycznych wykazała, że zawierają one wskazania dotyczące przygotowania dziecka do usamodzielnienia, **zgodnie z § 14 ust. 4 pkt 5 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli: str. 199-200, 280-282, 335-338, 376-378)

W trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano plany pomocy dziecku. Ustalono, że dla każdego wychowanka prowadzi się plan pomocy dziecku, co było **zgodne z § 17 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.**

Analiza planów pomocy dziecku wykazała, że nie zawierają one daty ich sporządzenia. Powyższe nie pozwala stwierdzić, czy były one opracowane niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy, przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, co **uchybia § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia.**

Przy tworzeniu ww. dokumentów uwzględnia się zdanie dziecka, co znajduje potwierdzenie w zapisach zawartych w planach pomocy dziecku, na których także znajduje się podpis dziecka. Powyższe było **zgodne z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy oraz § 15 ust. 2 ww. rozporządzenia.**

Ustalono, że plany pomocy dziecku zawierają cel pracy z dzieckiem, co było **zgodne z § 15 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia.** Dalsza analiza wykazała, że stosowane w Placówce formularze zawierają wszystkie wymagane obszary, tj. cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe. Analiza treści planów wykazała jednakże, że w przypadku wychowanki „F” cele i działania nie są modyfikowane, gdyż są przepisywane z roku na rok. Niektóre czynności zaplanowane względem dziecka sformułowano w sposób ogólny, nie wskazując osób, które te czynności będą podejmować. Kontrola wykazała, że w planie pomocy dzieci: „F”, „H”, „I” i „J” wskazano na konieczność regulowania stanów emocjonalnych oraz liczne działania z obszaru relacji społecznych, bez określenia osób, które będą takiej pomocy wychowankom udzielać. Ponadto u tych wychowanków, w rubryce „zmiany” oraz „uwagi o realizacji/terminy”, brakuje wpisów, wszystkie te rubryki są puste. Powyższe było **niezgodne z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia.**

Stwierdza się, że plan pomocy dziecku opracowany był na podstawie diagnozy psychofizycznej i dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w **§ 8 ust. 1 pkt 1-5 ww. rozporządzenia**, a także analizy: potrzeb dziecka we wszystkich sferach. Brane pod uwagę było także środowisko, z którego dziecko pochodzi, jego rozwój edukacyjny oraz wpływ sytuacji kryzysowej w rodzinie na funkcjonowanie wychowanka w Jednostce, co było **zgodne z § 15 ust. 4 pkt 1-3 b-d ww. rozporządzenia.** Nie wzięto pod uwagę procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka w czasie jego pobytu w Placówce, co było **niezgodne z § 15 ust. 1 pkt 3a ww. rozporządzenia.** Analiza dokumentów wykazała, że rodziny wychowanków „H” i „J” współpracują z asystentem rodziny. Jednakże, w przedłożonych dokumentach, nie widnieją zapisy świadczące o tym, iż plan pomocy dziecku był opracowany na podstawie oceny efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny. Powyższe było **niezgodne z § 15 ust. 4 pkt 4 ww. rozporządzenia.**

Ustalono, że plany pomocy dziecku opracowane dla wychowanków „F”, „H”, „I” i „J” nie były modyfikowane w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, co było **niezgodne z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli: str. 201-208, 283-288, 339-344, 379-388)

Podczas kontroli ustalono, że dla każdego dziecka prowadzone były karty pobytu dziecka. Karty są uzupełniane nie rzadziej niż co miesiąc, co było **zgodne z § 17 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia**. Analiza kart pobytu dzieci wykazała, że formularze, którymi posługuje się Placówka, zawierały wszystkie wymagane obszary i były uzupełniane wpisami wychowawcy, zawierały daty i podpis osoby dokonującej wpisu. Wobec powyższego wskazać należy, że karty pobytu dziecka prowadzone były **zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 209-250)

W trakcie czynności kontrolnych inspektorzy poprosili o przedstawienie dokumentacji prowadzonej przez psychologa i pedagoga.

Dyrektor Placówki przedstawiła dokumentację o nazwie: „Wykonywane zajęcia i czynności” dla wychowanków „F”, „H”, „I” i „J”. Dokument ten prowadzony jest przez pedagoga zatrudnioną w Placówce, na druku „Dziennik pedagoga”. Zawiera on 5 rubryk nazwanych odpowiednio: „data i godz. pracy”, „problem”, „podjęte działania”, „uwagi, w tym informacje o kontaktach z osobami lub organizacjami współdziałającymi w wykonywaniu zadań”, „podpis”. Dyrektor złożyła oświadczenie, z którego wynika, że: „karta udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga zatrudnionego w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Wągrowcu jest zawarty i dokumentowany w «Dzienniku pedagoga»”. Wskazany dokument jest prowadzony dla wszystkich wychowanków będących w POW. Ponadto, w dokumencie odnotowano zapisy, bez doprecyzowania przebiegu zajęć oraz poczynionych spostrzeżeń. Nazwa dokumentu jest niezgodna z nazwą wskazaną przez ustawodawcę. Dokumentacja nie była prowadzona indywidualnie dla wychowanka, który brał udział w zajęciach specjalistycznych. Zatem należy uznać, iż ww. dokument prowadzony był **niezgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 258-268, 289-295,
349-351, 389-399)

W ramach kontroli dokumentacji wychowanków analizie poddano arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych pn.: „Arkusz obserwacji psychologicznych dziecka” prowadzonej przez psychologa dla wychowanków „F”, „H” i „J” a także dokument „Arkusz badań i obserwacji” prowadzony przez pedagoga, sporządzone dla wychowanków „F”, „H”, „I” i „J”. Nazwy tych dokumentów są niezgodne z nazwą wskazaną przez ustawodawcę. W analizowanych dokumentach stwierdza się brak badań psychologicznych i pedagogicznych, a także brak wskazówek do pracy z dzieckiem. Dla wychowanka „I” w ogóle nie były prowadzone arkusze badań i obserwacji psychologicznych. Zatem prowadzenie arkuszy badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych było **niezgodne z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: str. 251-257, 296-301, 345-348, 400-407)

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w Placówce dokonywane były okresowe oceny sytuacji dziecka, co było **zgodne z art. 135 ww. ustawy**.

Analiza treści poszczególnych protokołów wykazała, że Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka (zwany dalej „Zespołem”) realizował cele, do których został powołany, co było **zgodne z art. 136 ww. ustawy**.

W trakcie kontroli dokonano także analizy składu osobowego poszczególnych Zespołów. Wskazać należy, iż oceny były formułowane przy udziale: Dyrektora Placówki, przedstawicieli instytucji, rodziców wychowanków, ich opiekunów prawnych, psychologa, pedagoga oraz wychowawcy kierującego procesem wychowawczym dziecka. Analiza dokumentacji wszystkich wychowanków wykazała, że w protokołach z posiedzeń Zespołu, nie ma adnotacji o przyczynach nieobecności osób zaproszonych. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Zatem powyższe **uchybia art. 137 ust. 1, pkt 5a, pkt 6 ww. ustawy.**

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Powyższe jest **niezgodne z art. 137 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 ww. ustawy.**

Jednocześnie ustalono, że Zespół dokonywał okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej niż co pół roku, co było **zgodne z art. 138 ust. 1 ww. ustawy**. W kwestii przesyłania wniosków formułowanych na piśmie przez Zespół do sądu oraz ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego, obowiązek ten był dopełniany, co było **zgodne art. 138 ust. 2 ww. ustawy**.

W analizowanej dokumentacji wychowanków „F”, „H”, „I”, i „J” stwierdzono realizację obowiązku wysłuchania dziecka i uwzględnienia jego zdania przed dokonaniem oceny sytuacji dziecka, co było **zgodne z art. 4a ww. ustawy**.

(akt kontroli: str. 269-278, 302-334,
352-375, 408-432)

Dalsze czynności kontrolne wykazały, iż wychowankowie, którzy mają uregulowaną sytuację prawną, zostali zgłoszeni przez Dyrektora do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego. Powyższe działanie było **zgodne z art. 100 ust. 4 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 433-439)

Analiza dokumentów wykazała, że Dyrektor w okresie objętym kontrolą złożyła wnioski do właściwego sądu o wydanie zarządzeń wobec czterech wychowanków, **zgodnie z art. 100 ust. 4a ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 440-449)

Podczas kontroli ustalono, że Placówka prowadzi dokumentację związaną z procesem usamodzielniania wychowanków. Przedłożona podczas czynności kontrolnych dokumentacja zawierała oświadczenia wychowanków „K” oraz „L” dotyczących wyboru opiekuna usamodzielnienia. Indywidualne programy usamodzielniania były datowane na kolejno: 17

oraz 17 miesięcy przed osiągnięciem pełnoletności przez wychowanków, a więc zachowano termin wskazania osoby, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia, co było **zgodne z art. 145 ust. 2 ww. ustawy**. Analizie poddano dokumentację związaną z usamodzielnianiem ww. wychowanków zawierającą: wnioski wychowanków oraz indywidualne programy usamodzielnienia. Ustalono, że dokumenty były w całości wypełnione, tj. zawierały zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia oraz określały sposób działania w zakresie uzyskania wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez wychowanków zatrudnienia, co było **zgodne z art. 145 ust. 4 i art. 145 ust. 1 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 450-469)

Działania Placówki na rzecz utrzymywania przez dziecko kontaktów z rodziną oraz powrotu dziecka do rodziny

Ustalono, iż Placówka umożliwia dzieciom osobiste i telefoniczne kontakty z rodzicami i osobami bliskimi. W rozmowach z inspektorami wszyscy wychowankowie przekazali, że utrzymują kontakty z rodzicami, a także/lub z innymi członkami rodziny – dziadkami, rodzeństwem, wujostwem. Wychowankowie są odwiedzani przez bliskich w Placówce. W okresie jesienno-zimowym odwiedziny miały miejsce w pokoju gościnnym, znajdującym się na pierwszym piętrze Placówki, w cieplejsze dni – także na terenie zewnętrznym. Powyższe informacje znajdują potwierdzenie w dokumentacji wychowanków. Stwierdzono, że plany pomocy dzieciom oraz karty pobytu dziecka określają działania na rzecz podtrzymywania kontaktów dzieci z rodzinami, a także akcentują konieczność udzielania wsparcia wychowankom w celu odbudowania właściwych relacji z bliskimi i rozumienia roli rodziny. Powyższe działania Placówki były **zgodne z art. 4 pkt 2 i 3 oraz art. 93 ust. 4 pkt 3 i 4 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 140-157, 201-208, 283-288, 339-344, 379-388)

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Książki kontroli” pod nr 20.

IV. UWAGI I WNIOSKI

Brak.

V. ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości i dwóch uchybień w funkcjonowaniu Placówki oraz w realizacji zadań, określonych w ww. rozporządzeniu, zalecam:

1. **spowodować niezwłoczne zweryfikowanie Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej przez pracodawcę, tj. Starostę Powiatu Wągrowieckiego, w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 7b ust. 2 pkt 4 ww. ustawy,**
2. **wypłacić zaległe kieszonkowe oraz zapewniać kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5 roku życia, w wysokości co najmniej minimalnej kwoty, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia,**
3. **opracowywać plan pomocy dziecku dla każdego wychowanka:**
 - a) **dokumentując datę jego sporządzenia, celem weryfikacji zachowania terminów, zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia,**
 - b) **we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, jeżeli rodzina jest objęta jego wsparciem, zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia,**
 - c) **wyznaczając terminy realizacji celów i działań krótkoterminowych i długoterminowych w sposób prawidłowy, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia,**
 - d) **biorąc pod uwagę analizę procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego wychowanka w czasie jego pobytu w placówce, zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 3a ww. rozporządzenia,**
 - e) **na podstawie analizy efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny, zgodnie z § 15 ust. 4 pkt 4 ww. rozporządzenia,**
 - f) **modyfikując go w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia,**
4. **prowadzić kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia,**
5. **prowadzić arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych dla każdego wychowanka a także uwzględniać w nich badania, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia,**
6. **zapraszać do udziału w posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w szczególności asystenta rodziny prowadzącego pracę z rodziną dziecka a także przedstawicieli Sądu, którzy sprawują nadzór nad małoletnimi wychowankami, zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 ww. ustawy a nadto dokumentować przyczynę nieobecności osób zaproszonych w posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.**

VI. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 16 stron.

Katarzyna Brzóska
Inspektor wojewódzki

Edyta Kita
Starszy specjalista

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego

/-podpisano bezpiecznymi podpisami elektronicznymi weryfikowanymi przy pomocy ważnych klasyfikowanych certyfikatów/

Dokument sporządziła:
Edyta Kita
Starszy specjalista
21.03.2025 r